NUCLEAR MATERIAL

Arrangement Between the UNITED STATES OF AMERICA and UKRAINE

Signed at Washington and Kiev June 16 and 23, 2006

with

Appendix

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966 (80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

"...the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence... of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof."

UKRAINE

Nuclear Material

Arrangement signed at Washington and Kiev June 16 and 23, 2006; Entered into force June 23, 2006. With appendix.

IMPLEMENTING ARRANGEMENT BETWEEN

THE DEPARTMENT OF ENERGY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

AND

THE STATE NUCLEAR REGULATORY COMMITTEE OF UKRAINE

CONCERNING COOPERATION TO ENHANCE THE SECURITY OF UKRAINE'S USABLE SOURCES OF IONIZING RADIATION

The Department of Energy of the United States of America (DOE), as the Implementing Agent of the Department of Defense of the United States of America, and the State Nuclear Regulatory Committee of Ukraine (SNRCU), as the Implementing Agent of the Ministry of Fuel and Energy of Ukraine, hereinafter referred to jointly as the Parties,

Desiring to implement the Agreement between the Department of Defense of the United States of America and the Ministry of Fuel and Energy of Ukraine Concerning Development of Control, Accounting, and Physical Protection of Nuclear Materials to Promote the Prevention of Nuclear Weapons Proliferation from Ukraine of December 18, 1993, as amended and extended (hereinafter the "MPC&A Agreement"), and

Desiring to prevent the theft or unauthorized use of usable sources of ionizing radiation in Ukraine, which have the potential to cause unacceptable consequences if employed for malicious purposes, by enhancing their security,

have agreed as follows:

ARTICLE I

For purposes of this Implementing Arrangement:

"Sources of Ionizing Radiation" (hereinafter "SIRs") means radioactive material permanently sealed in a capsule or closely bonded in a solid form which is not exempt from the Government of Ukraine's regulatory control. SIRs include any radioactive material released if the radioactive source is leaking or broken, but not material encapsulated for disposal or nuclear material within the nuclear fuel cycles of research and power reactors.

"High Risk SIRs" mean sources that may pose a significant risk for individuals, community and environment, which are determined as sources of I-III category under the International Atomic Energy Agency's (IAEA) classification, and which are included in the IAEA Code of Conduct on Safety and Security of Radioactive Sources.

"Regulatory control" means any form of Government of Ukraine statutory or regulatory control applied to facilities housing, or activities in Ukraine related to, SIRs, for reasons related to radiation protection or to the safety or security of radioactive sources.

"Orphaned Sources" mean SIRs which are not under the Government of Ukraine's regulatory control, either because they have never been under regulatory control, or because they have been abandoned, lost, misplaced, stolen or transferred without proper authorization (license).

"Security" means measures designed to prevent unauthorized access or damage to, and loss, theft, or unauthorized transfers of, SIRs.

"Usable High Risk SIRs" mean High Risk SIRs that can be used as permitted by valid licenses according to the legislation of Ukraine.

ARTICLE II

- 1. In accordance with the terms of this Implementing Arrangement, the DOE may provide assistance at no cost to the SNRCU or its designated co-implementers to assist the Government of Ukraine in enhancing the security of those Usable High Risk SIRs the Parties jointly determine require security enhancements, and to search for and recover Orphaned Sources. SNRCU's co-implementers may include, but are not limited to, the ministries and organizations named in the attached Appendix, that is an integral part of this Implementing Arrangement.
- 2. The SNRCU shall, and shall require designated co-implementers to, use all assistance (including equipment, property, supplies, systems support, training and services) provided in accordance with this Implementing Arrangement exclusively for the purpose stated in paragraph 1 of this Article.
- 3. This Implementing Arrangement and all activities undertaken in accordance with this Implementing Arrangement shall be subject to the provisions of the MPC&A Agreement, which is subject to the Agreement between the United States of America and Ukraine Concerning Assistance to Ukraine in the Elimination of Strategic Nuclear Arms, and the Prevention of Proliferation of Weapons of Mass Destruction of October 25, 1993, as amended and extended (hereinafter the "CTR Umbrella Agreement"). In the event of any inconsistency between this Implementing Arrangement on the one hand and the MPC&A Agreement or CTR Umbrella Agreement on the other hand, the provisions of the MPC&A Agreement and CTR Umbrella Agreement shall prevail.
- 4. This Implementing Arrangement is not applicable to disused High Risk SIRs, safe use of which is under the responsibility of the Ministry of Ukraine for Emergencies and Affairs of Population Protection from the Consequences of the Chornobyl Catastrophe.

ARTICLE III

Each Party to this Implementing Arrangement or co-implementers shall have the right, upon written notification to the other Party, to designate technical liaison representatives for equipment, property, supplies, systems support, training and services provided pursuant to this Implementing Arrangement.

ARTICLE IV

- 1. Assistance that DOE may provide to the SNRCU or designated co-implementers under this Implementing Arrangement, for the purpose of preventing the theft or unauthorized use of Usable High Risk SIRs from their locations within the territory of Ukraine as provided in Article II, paragraph 1 of this Implementing Arrangement, may include, but is not limited to, activities related to:
  - A. Improving methods of physical protection, control and accounting of Usable High Risk SIRs;
  - B. Security enhancements to Usable High Risk SIRs, and to the facilities at which they are located, including but not limited to facilities of the Ukrainian State Industrial Enterprise (Izotop), oncology clinics, research institutes, and commercial enterprises;
  - C. Secure transport of Usable High Risk SIRs within Ukraine, including the provision of transport packaging kits;
  - D. Training and provision of equipment to conduct searches for and retrieval of Orphaned Sources; and
  - E. Such other security enhancements with respect to Ukraine's management of Usable High Risk SIRs and Orphaned Sources as the Parties jointly decide.
- 2. The terms of this Implementing Arrangement shall apply to all assistance provided by DOE hereunder, including but not limited to:
  - A. The provision of technical assistance, planning and project management support pertaining to the implementation of any assistance provided under this Implementing Arrangement; and
  - B. The provision of procurement and/or acquisition services, selection of subcontractors, contract and project management services, and the technical and administrative oversight of subcontractor performance during the preparation for and implementation of work under this Implementing Arrangement.

3. Conditions of assistance provided under this Implementing Arrangement will be specified by separate contracts or other written arrangements between the DOE and the SNRCU or their designated co-implementers. In case of any inconsistency between these contracts or other written arrangements and this Implementing Arrangement, the provisions of this Implementing Arrangement shall prevail.

ARTICLE V

- 1. The SNRCU shall, and shall require designated co-implementers to, coordinate with other appropriate ministries and organizations of Ukraine to ensure that materials, including equipment, property and supplies provided to the Government of Ukraine under this Implementing Arrangement are delivered to their ultimate destination within Ukraine as soon as possible. The SNRCU shall, and shall require designated co-implementers to, coordinate with appropriate ministries and organizations of Ukraine to ensure that appropriate security measures are provided for United States Government personnel, contractors and materials, including equipment, property and supplies, at those facilities associated with work under this Implementing Arrangement.
- 2. The SNRCU shall, and shall require designated co-implementers to, facilitate the examination by appropriate ministries and organizations of Ukraine of all materials, including equipment, property and supplies received pursuant to this Implementing Arrangement, and provide confirmation to the DOE of their acceptability within ten days of receipt of the results of such examinations. The terms and conditions for repair or replacement of non-complying materials, including equipment, property and supplies, will be set forth in the contract(s) under which materials, including equipment, property and supplies, are provided under this Implementing Arrangement.

ARTICLE VI

In addition to the audit and examination rights set forth in Article X of the CTR Umbrella Agreement, DOE representatives shall have the right to monitor the implementation of terms of contracts and the progress of work under this Implementing Arrangement, at facilities on the territory of Ukraine where such work is performed.

ARTICLE VII

This Implementing Arrangement shall enter into force upon signature and shall remain in force for the duration of the CTR Umbrella Agreement. This Implementing Arrangement may be amended or extended by written agreement of the Parties and may be terminated by either Party upon 90 days' prior written notification to the other Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Implementing Arrangement.

DONE at Washington the /6th day of June, 2006, and at Kyiv the **23** ld day of **TUNE**, 2006, in duplicate, in the English and Ukrainian languages, both texts being equally authentic.

FOR THE DEPARTMENT OF ENERGY

OF THE UNITED STATES OF

AMERICA:

FOR THE STATE NUCLEAR REGULATORY COMMITTEE OF UKRAINE:

APPENDIX

SNRCU's co-implementers under this Implementing Arrangement may include the following Ukrainian ministries and organizations:

Ministry of Agrarian Policy

Ministry of Defense

Ministry of Science and Education

Ministry of Fuel and Energy

Ministry of Health

Ministry of Industrial Policy

Ministry of Transportation and Communication

State Property Fund

National Academy of Sciences of Ukraine

Chornobyl Center for Nuclear Safety, Radioactive Waste and Radioecology

Ukrainian State Industrial Enterprise Izotop

and others.

ВИКОНАВЧА ДОМОВЛЕНІСТЬ МІЖ

МІНІСТЕРСТВОМ ЕНЕРГЕТИКИ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

TA

ДЕРЖАВНИМ КОМІТЕТОМ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ

ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО СТОСОВНО ПОКРАЩЕННЯ ЗБЕРЕЖЕНОСТІ ДЖЕРЕЛ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В УКРАЇНІ

Міністерство енергетики Сполучених Штатів Америки (МЕ США), як виконавець Міністерства оборони Сполучених Штатів Америки та Державний комітет ядерного регулювання України (Держатомрегулювання), як виконавець Міністерства палива та енергетики України, надалі «Сторони»,

бажаючи виконати Угоду між Міністерством оборони Сполучених Штатів Америки та Міністерством палива та енергетики України стосовно розвитку контролю, обліку та фізичного захисту ядерних матеріалів з метою сприяння запобіганню розповсюдженню ядерної зброї з України від 18 грудня 1993 року, зі змінами та подовженням дії (надалі – «Угода КОФЗ ЯМ»), та

бажаючи запобігти викраденню чи несанкціонованому використанню джерел іонізуючого випромінювання, які використовуються в Україні, що потенційно можуть спричинити неприйнятні наслідки у разі їх використання із злим наміром, шляхом поліпшення збереженості таких джерел,

домовилися про наступне:

СТАТТЯ І

У цілях цієї Виконавчої домовленості:

«Джерела іонізуючого випромінювання» (далі — «ДІВ») означає радіоактивний матеріал, постійно запечатаний в капсулі або щільно загерметизований у твердому стані, що не звільнений від регулюючого контролю Урядом України. ДІВ означає також будь-який радіоактивний матеріал, що вивільнюється з радіоактивного джерела у разі протікання або порушення його цілісності, але не матеріал, запечатаний у капсулі для захоронення або ядерний матеріал в рамках ядерних паливних циклів дослідницьких та енергетичних реакторів.

«ДІВ підвищеного ризику» означає джерела, які можуть становити значний ризик для окремих осіб, суспільства та довкілля, що за класифікацією Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) визначено джерелами І-ІІІ категорій, і відносно яких застосовується Кодекс поведінки стосовно безпеки і збереженості радіоактивних джерел МАГАТЕ.

«Регулюючий контроль» означає будь-яку форму контролю або регулювання, що застосовується Урядом України у відношенні до установок або видів діяльності в Україні, пов'язаних з ДІВ, з причин, пов'язаних із забезпеченням радіаційного захисту або безпеки та збереженості радіоактивних джерел.

«Покинуті джерела» означає ДІВ, які не знаходяться під регулюючим контролем Уряду України тому що вони ніколи не знаходились під регулюючим контролем, або їх було покинуто, загублено, розміщено не в призначеному місці, викрадено або передано без наявності належного дозволу (ліцензії).

«Збереженість» означає заходи, розроблені для запобігання несанкціонованому доступу або пошкодженню, а також втраті, викраденню або несанкціонованим передачам ДІВ.

«ДІВ підвищеного ризику, придатні до експлуатації» означає ДІВ підвищеного ризику, які можуть використовуватись, як це дозволено чинними ліцензіями, відповідно до законодавства України.

СТАТТЯ II

- 1. Згідно з умовами цієї Виконавчої домовленості, МЕ США може надавати безоплатну допомогу Держатомрегулюванню, або ж призначеним ним співвиконавцям з метою надання допомоги Уряду України в посиленні безпеки тих придатних до експлуатації ДІВ підвищеного ризику, які Сторони спільно визначають як такі, що потребують посилення безпеки, а також з метою пошуку та вилучення покинутих джерел. Список співвиконавців Держатомрегулювання може охоплювати міністерства та організації, названі в Додатку, який додається до цієї Виконавчої домовленості, та який становить її невід'ємну складову частину, але цей список не обмежується ними.
- 2. Держатомрегулювання використовує усю допомогу (зокрема обладнання, майно, поставки, системну підтримку, навчання та послуги), надану згідно з цією Виконавчою домовленістю, виключно з метою, зазначеною у пункті 1 цієї Статті, та вимагає цього ж від призначених співвиконавців.
- 3. На цю Виконавчу домовленість та всі заходи, що здійснюються згідно з цією Виконавчою домовленістю, розповсюджується дія положень Угоди КОФЗ ЯМ, на яку розповсюджується Угода між Сполученими Штатами Америки та Україною стосовно надання допомоги Україні в ліквідації стратегічної ядерної зброї, а також запобігання розповсюдження зброї масового знищення

від 25 жовтня 1993 року, зі змінами та подовженням дії (далі - «Рамкова угода про СЗЗ»). У випадку будь-яких розбіжностей між цією Виконавчою домовленістю з одного боку та Угодою КОФЗ ЯМ чи Рамковою угодою про СЗЗ з іншого боку, переважають положення Угоди КОФЗ ЯМ та Рамкової угоди про СЗЗ.

4. Ця Виконавча домовленість не застосовується до ДІВ підвищеного ризику, які вже не використовуються, організація безпечного поводження з якими належить до компетенції Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи.

CTATTЯ III

Кожна Сторона або співвиконавці цієї Виконавчої домовленості мають право призначати представників, відповідальних за технічний зв'язок з питань обладнання, майна, поставок, системної підтримки, навчання та послуг, наданих згідно з цією Виконавчою домовленістю після письмового повідомлення про це іншій Стороні.

СТАТТЯ IV

- 1. Допомога, яку МЕ США може надавати Держатомрегулюванню або призначеним співвиконавцям в рамках цієї Виконавчої домовленості з метою запобігання викраденню або несанкціонованому використанню придатних до експлуатації ДІВ підвищеного ризику з місць їхнього знаходження на території України згідно з пунктом 1 Статті ІІ цієї Виконавчої домовленості, може охоплювати наступні види діяльності (не обмежуючись ними):
  - А. Поліпшення методів фізичного захисту, контролю та обліку придатних до експлуатації ДІВ підвищеного ризику.
  - В. Засоби поліпшення збереженості придатних до експлуатації ДІВ підвищеного ризику і об'єктів їхнього розміщення, зокрема (але не обмежуючись) об'єкти українського державного виробничого підприємства («Ізотоп»), онкологічні клініки, дослідні інститути та комерційні підприємства.
  - С. Безпечне транспортування придатних до експлуатації ДІВ підвищеного ризику на території України, зокрема надання пакувальних наборів для транспортування.
  - D. Навчання персоналу та надання обладнання для проведення пошуку й вилучення покинутих джерел.

- Е. Подібні інші засоби поліпшення безпеки придатних до експлуатації ДІВ підвищеного ризику та покинутих джерел стосовно їхнього зберігання в Україні, та стосовно яких Сторони спільно прийматимуть рішення.
- 2. Умови цієї Виконавчої домовленості стосуються усіх видів допомоги, які надає МЕ США нижче. Допомога охоплює (але не обмежена):
  - А. Надання технічної допомоги, підтримка у питаннях планування та керування проектом стосовно надання будь-якої допомоги за цією Виконавчою домовленістю.
  - В. Надання послуг стосовно постачання та (або) придбання, відбору субпідрядників, послуг стосовно керування проектом і укладання контрактів, а також технічного й адміністративного нагляду за діяльністю субпідрядників протягом підготовки та виконання робіт згідно з цією Виконавчою домовленістю.
- 3. Умови допомоги, що надається згідно цієї Виконавчої домовленості, визначатимуться окремими контрактами чи іншими письмовими домовленостями між МЕ США та Держатомрегулюванням або ж їхніми призначеними співвиконавцями. У випадку будь-яких розбіжностей між такими контрактами чи іншими письмовими домовленостями та цією Виконавчою домовленістю, переважають положення цієї Виконавчої домовленості.

СТАТТЯ V

- 1. Держатомрегулювання здійснює координацію з іншими відповідними міністерствами й організаціями України для забезпечення доставки матеріалів, зокрема обладнання, майна і поставок, що надаються Уряду України за цією Виконавчою домовленістю, до їхнього кінцевого пункту призначення в Україні якомога швидше, і вимагає того ж від призначених співвиконавців. Держатомрегулювання здійснює координацію з відповідними міністерствами чи організаціями України для забезпечення вживання відповідних заходів безпеки стосовно персоналу, підрядників і матеріалів Уряду Сполучених Штатів, зокрема обладнання, майна і поставок на ті об'єкти, що пов'язані з роботами згідно з цією Виконавчою домовленістю, і вимагає того ж від призначених співвиконавців.
- 2. Держатомрегулювання сприяє обстеженню відповідними міністерствами чи організаціями України всіх матеріалів, зокрема обладнання, майна і поставок, що надходять за цією Виконавчою домовленістю, та надає підтвердження МЕ США стосовно їхнього прийняття протягом десяти днів після отримання результатів таких обстежень, і вимагає того ж від призначених співвиконавців. Положення та умови ремонту або заміни матеріалів, які не відповідають вимогам, зокрема обладнання, майна і поставок, будуть

обумовлені в контракті (контрактах), згідно з яким (якими) ці матеріали, зокрема обладнання, майно і поставки надаються за цією Виконавчою домовленістю.

CTATTЯ VI

На додаток до прав проведення аудиту та обстеження, викладених у Статті X Рамкової угоди про СЗЗ, представники МЕ США мають право слідкувати за виконанням умов контрактів і за ходом робіт, здійснюваних згідно з цією Виконавчою домовленістю на тих об'єктах на території України, де такі роботи здійснюватимуться.

CTATTЯ VII

Ця Виконавча домовленість набуває чинності після підписання та залишається чинною протягом дії Рамкової угоди про СЗЗ. Цю Виконавчу домовленість може бути змінено чи подовжено шляхом письмової угоди Сторін і її дію може бути припинено будь-якою з Сторін через 90 днів після письмового повідомлення іншої Сторони.

НА ПОСВІДЧЕННЯ ЧОГО ті, що нижче підписалися, належним чином на те вповноважені відповідними урядами, підписали цю Виконавчу домовленість.

ВЧИНЕНО в Вашингтоні **/6th** червня 2006 року та в Києві **23 герби я** 2006 року у двох примірниках, англійською та українською мовами, причому обидва тексти мають однакову силу.

ЗА МИНСТЕРСТВО ЕНЕ~~РГЕТИК~~И СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ: ЗА ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ:

ДОДАТОК

Співвиконавцями Держатомрегулювання згідно з цією Виконавчою Домовленістю можуть виступати наступні міністерства та організації України:

Міністерство аграрної політики

Міністерство оборони

Міністерство освіти і науки

Міністерство палива та енергетики

Міністерство охорони здоров'я

Міністерство промислової політики

Міністерство транспорту та зв'язку

Фонд державного майна

Національна Академія Наук України

Чорнобильський Центр з проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів

та радіоекології

Українське державне виробниче підприємство «Ізотоп»

та інші.